

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/250/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

12/2017. (II. 16.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ (által 2016. július 18-án előterjesztett **panasza** alapján indult eljárásban a 2017. február 16-án – dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. július 18-án, postai úton terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2016. június 28-án foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy a rendőrség által, a 2016. június 28-án K. Múzeumnál foganatosított intézkedéssel és az intézkedés végrehajtási módjával kapcsolatban, a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján kíván panasszal élni.

A panaszának az indokait az alábbiakban fejtette ki. Az intézkedésről készült fotókat és felvételeket a beadványához mellékelte adathordozón gyűjtötte össze.

2016. június 27-e, hétfőre virradó éjszaka személy-és vagyonőrök egy csapata drótkordonokat kezdett felállítani a K. Múzeum parkolója körül. A kordonállítás a tiltakozókkal való

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

konfliktusba torkollott, a rendőrség jelenléte mellett a vagyonőrök a tüntetőket kituszkolták a kordon mögötti területről, majd a drótkordon mögötti területről, majd a drótkordon felállítása befejeződött. Hétfőn a tüntetők egyike azonnali, gyors reagálású tüntetést jelentett be a múzeum parkolójához. E tüntetés résztvevői 28-án, kedden reggel egy darabig az aszfalra ülve akadályozták a munkavezető terepjárójának behajtását, de a helyszínre érkező rendőrség eltávolította őket: jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt szabálysértési eljárást indítottak ellenük, de az igazoltatás után elengedték ezen személyeket és a rendőrség is elhagyta a helyszínt.

Kisvártatva, még délelőtt kiderült, hogy a drótkordonnak a Múzeum bejáratával szembeni elemei ledőltek, így tiltakozásképpen kívülről a panaszos felmászott az épület tetejére. Sem dolog elleni erőszakot nem követett el, sem explicit tiltással nem szembesült. Mivel a múzeum parkolója szabaddá vált, oda beáramlottak mások is, elsősorban a tiltakozók, de olyan újságírók és bémésködők is, akik a korábbi rendőri intézkedés miatt voltak a helyszínen, a későbbiekben pedig mások is csatlakoztak a tiltakozáshoz. A tiltakozók közül öten az ablakrácsokra kapaszkodtak fel, a többiek pedig vagy a bejárat előtti lépcsőn ültek le, vagy a parkoló területén maradtak. Ezután nem sokkal a rendőrség egységei ismét megjelentek a helyszínen.

A rendőrség nevében fellépő helyszíni parancsnok a helyzetről való szóbeli tájékozódást követően kijelentette, hogy a terület jogszerűen lett drótkordonnal lekerítve, a vagyonőrök jogszerűen tartózkodnak ott és a területen lévő tüntetők sértik mások jogait, ezért a tüntetést fel fogja oszlatni. Az oszlatás a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (továbbiakban: Gytv.) alapján meg is történt, a tiltakozók egy része magától elhagyta a területet, mások viszont nem – velük szemben a rendőrség beosztottjai intézkedtek és jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt szabálysértési eljárást indítottak.

2016. június 28-án tehát a K. Múzeum parkolójában, az ott részben bejelentés alapján, részben – a parkoló szabaddá válása nyomán – spontán és békés tiltakozás résztvevőjeként az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésében biztosított békés gyülekezéshez való jogát gyakorolva tiltakozott a panaszos a [...] -be tervezett munkálatok elkezdése ellen, egészen addig, amíg a rendőrök bilincsbbe nem verték és a [...] Pszichiátriai Intézetbe szállították. A tiltakozása mindvégig mentes volt bárminemű személy vagy dolog elleni erőszaktól. A helyszín parancsnoka már akkor mentőt rendelt a helyszínre, amikor a panaszos még a tetőn volt és biztosította a parancsnokot együttműködési szándékáról.

A [...] Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság [...] számú határozatával a következőket állítja: *„Mindezek ellenére a panaszos továbbra sem tanúsított együttműködést, a felszólításokat követően passzív ellenállást tanúsított, ellenszegülése miatt testi kényszer útján került a művelési területen kívül eltávolításra oly módon, hogy a helyszínen lévő tűzoltók darus esetkocsijának segítségével a tetőről épségben lehozták, mely testi kényszer útján került megvalósításra, kezeit előre bilincselték.”* Ezzel szemben a panaszos álláspontja szerint az a valós helyzet, hogy a K. Múzeum kéményéről – ahová a tetőről továbbmászott – nem az esetkocsi daruja és a testi kényszer alkalmazása hozta le. A kémény létráján jött le magától, saját akarat elhatározásából. Erre vonatkozó szándékát előre is közölte a rendőrséggel. Testi kényszert és bilincset akkor alkalmaztak vele szemben, amikor a kémény biztonsági létrájáról a tetőre lépett. Sem a kéményen tartózkodása idején, sem a kémény elhagyása után, a tetőn nem volt arra szükség, hogy vele szemben kényszert alkalmazzanak, mert együttműködő volt.

A fenti határozatban azt állítja a hatóság, hogy „*A panaszos elmondása alapján bódító szer (kábitószer) hatása alatt állt, ezért a [...] Pszichiátriai Intézetbe került elszállításra*”. A valóság a panaszos álláspontja szerint az, hogy nem azt mondta, hogy kábítószer hatása alatt áll. A hatóság az állítása alátámasztására nem adott elő bizonyítékot. A panaszos megjegyezte, hogy a pszichiátriai intézetbe szállítása iránt intézkedő parancsnok a helyszínen azt közölte, hogy az elszállítása oka az, hogy napszúrást kapott és öngyilkossággal fenyegetőzött. A panaszos szerint ez sem igaz. Fizikai és szellemi integritása teljes birtokában, politikai tiltakozásként mászott fel a K. Múzeum tetejére, majd a kéményére és onnan saját elhatározásából, kényszerből mentesen jött le. A tiltakozási forma szokatlan, meghökkentő jellegén túl semmilyen körülmény nem adott alapot arra, hogy a parancsnok kétségbe vonja a panaszos elmeállapotát.

A panaszos véleménye szerint a tényállás jogilag az alábbiak szerint ítélné meg.

i) Mivel a rendőrség a Gytv-re hivatkozva, valamint a rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 15/1990. (V. 14.) BM rendelet (továbbiakban: BM rendelet) szerint hajtotta végre a felosztatást, nem kétséges, hogy a rendőrség a tiltakozást a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényként kezelte. A panaszos megítélése szerint a felosztatott rendezvények spontán, szervező nélküli tiltakozásnak tekintendők, de mivel a rendőrség a Gytv. szerinti rendezvényként kezelte a tiltakozást, mellékessé válik a kérdés, hogy az előző napon tett bejelentés szerinti rendezvényről vagy spontán demonstrációról van-e szó: mindkettő résztvevőit ugyanazon az alkotmány és törvényes védelem illette meg, illetve a rendőrség eljárására és döntésére a gyülekezési jogról szóló jogszabályok és alkotmányos követelmények ugyanúgy irányadók [75/2008. (V. 29.) Ab. Határozat, 3.1.].

ii) A panaszos mindenekelőtt kifogásolja a vele szembeni intézkedés elrendelésének jogalapját. A BM rendelet 15. § (3) bekezdés szerint „*A rendőrség a rendezvény felosztatásakor jól hallható módon – hangosbeszélőn – figyelmezteti a résztvevőket...*”. A helyszín parancsnoka hangosbeszélő nélkül jelenti ki, hogy a tiltakozás jogot sért és ezért fel fogja osztatni. Ezt követően a BM rendelet szerinti háromszori felszólítás elhangzik ugyan, de ezek sem hangosbeszélő útján. A figyelmeztetéseket egy rendőrnő közli, miközben a tiltakozók zajonganak. A felvételen látható és hallható, hogy közléseit azok hallják, akik vele szemben és hozzá közel állnak. Viszont, akik távolabb vannak vagy tőle oldalt azok nagy valószínűséggel nem hallották mit mond a rendőrnő. Mivel a panaszos ebben az időpontban az épület tetején tartózkodott egy szót sem hallott ebből. Nem is hallhatta, hiszen a rendőrnő neki háttal, a bejárat feletti tető alatt állt, a távolság pedig 20-30 méter volt. Ezt követően a tetőre, majd a kéményre a hozzá felmászó rendőrtisztek közvetlenül őt egyedileg sem szólították fel távozásra – ugyanakkor a panaszos jelezte is neki, hogy szándékában áll együttműködni, nincs szükség sem az esetkocsi darujára, sem testi kényszerre. Együttműködési szándékát nemcsak szóban tette nyilvánvalóvá, hanem azzal is, hogy a kéményről önként jött le. Mindezek után kétséges, hogy jogszerű volt-e a vele szembeni intézkedés elrendelése.

iii) Kétséges, hogy jogszerű volt-e a vele szemben elrendelt intézkedés végrehajtásának a módja. A fentiekén túl az alábbi jogszabályi követelmények nem teljesülnek az intézkedés végrehajtása során: Rtv. 15. §, Rtv. 16. §, Rtv. 47. §, Rtv. 48. §, Rtv. 37. §. A panaszos ismételten hangsúlyozza, hogy a belátási képessége teljes birtokában cselekedett mindvégig, erről kijelentést is tett és ennek megfelelően is cselekedett. Mindezek fényében a rendőri intézkedés végrehajtása körében választott eszközök és további intézkedések jogszabályi

feltételei hiányoztak, azok aránytalanul korlátozták személyi szabadságát és véleménynyilvánítási jogát és nyilvánvalóan az ő és a többi tiltakozó megfélemlítését célozták.

Mindezek alapján kéri a panaszos a Testületet, hogy állapítsa meg, hogy a rendőrség által 2016. június 28-án délután, a K. Múzeumnál foganatosított intézkedései a releváns és figyelmen kívül nem hagyható indokok mérlegelésének hiányában, szükségtelenül kerültek elrendelésre és aránytalanul durván lettek végrehajtva és mindez sértette az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdése szerinti békés gyülekezéshez való jogát és ezzel összefüggésben az emberi méltósághoz való jogát, valamint az embertelen és megalázó bánásmód tilalmát.

2) A panaszos beadványa mellékletként egy DVD-lemezt bocsátott a Testület rendelkezésére, amelyen egy darab fájl sem volt található, a lemez üres. Ezen tényre tekintettel a Testület a panaszost 2016. szeptember 7-én kelt hiánypótlási felhívás formájában kereste fel, amelyre a panaszos a megadott határidőben nem reagált. A Testület beadványa „cím nem azonosítható” postai jelzéssel érkezett vissza 2016. szeptember 12-én.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A [...] Hivatalának vezetője 2016. augusztus 12-én kelt átiratában az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

Az iratok alapján megállapítható, hogy a panaszos a [...] Rendőrkapitányság által, [...] szab. szám alatt folytatott eljárás során – a 2016. július 6-án foganatosított meghallgatása alkalmával – panasszal élt a vele szemben 2016. június 28-án 9 óra 45 perckor és 16 órakor, valamint 2016. július 6-án 8 óra 20 perckor, 11 óra 50 perckor, valamint 12 óra 45 perckor a [...] -ben foganatosított rendőri intézkedések (testi kényszer és előállítás) ellen, amely alapján a [...] [...] számon közigazgatási hatósági eljárást indított. Ennek során a panaszost hiánypótlásra szólították fel, amelyre a panaszos a Testület megkereséséig nem válaszolt, azonban figyelemmel a jelen megkeresésben foglaltakra a közigazgatási hatósági eljárást a Testület döntéséig a rendőrség [...] számú végzéssel felfüggesztette.

2016. június 28-án, 11 óra körüli időben bejelentés érkezett a [...] Tevékenység-irányítási Központjába (továbbiakban: TIK), hogy a K. Múzeum előtti területen elhelyezett kordonokat a tüntetők csoportjába tartozó aktivisták megbontották és a parkoló területére bementek, ezért a [...] Közrendvédelmi Főosztály (továbbiakban: KVFO) beosztottjai megjelentek a helyszínen, ahol tapasztalták, hogy a múzeum épületének nyílászáróit védő rácsra, illetőleg más részeire többen odarögzítették magukat, illetőleg egy személy – a panaszos – felmászott a tetőre és a kéményhez láncolta magát. A [...] a területen lévő személyek magatartását a Gytv. szerinti demonstrációként értékelte, figyelemmel azon körülményre is, hogy a [...] több pontjára került a tüntetők részéről rendezvény bejelentés. A [...] értékelése szerint, a bejelentett rendezvények nem feleltek meg a Gytv. 2. § (3) bekezdésében meghatározott kritériumoknak, ezért annak a Gytv. 14. § (1) bekezdés szerinti feloszlata felől intézkedtek. Az intézkedések biztonságos végrehajtásához a [...] egységei is a helyszínre érkeztek.

Mivel a panaszos a fentiekben részletezett esemény során egy szervizlétrán keresztül felmászott a tetőn lévő kéményre és az ott lévő fémrácshoz láncolta magát, ezért a KVFO helyszíni parancsnoka W. F. r. alezredes kosaras tűzoltó gépkocsit kért a helyszínre. A panaszossal mind W. F. r. alezredes, mind a helyszínen lévő rendbiztos és a [...] beosztottjai is felvették a kapcsolatot, többször felszólították őt a terület elhagyására, a tetőről történő lejutásra, amelynek nem tett eleget. W. F. r. alezredesnek a panaszos elmondta, hogy a lakatnak, amellyel rögzítette magát a kéményhez nem találja a kulcsát és ha azt erőszakkal eltávolítják róla, akkor lehetséges, hogy rosszul lesz és leesik, amely a rendőrség hibája lesz. W. F. r. alezredes a jelentésében továbbá rögzítette, hogy a panaszos a beszélgetés során zavartan viselkedett, mondanivalója esetenként értelmetlen volt, amely alapján arra lehetett következtetni, hogy tudatmódosító szer hatása alatt áll. A [...] által készített rendőri jelentés szerint, „a panaszos saját bevallása szerint kábítószer fogyasztott”. A tetőről a panaszos – a tűzoltók segítségével – lehozatalra került és időközben a helyszínre érkezett az Országos Mentőszolgálat (továbbiakban: OMSZ) gépkocsija is, amelyet a rendőrök értesítettek. A mentőszolgálat munkatársai a panaszost megvizsgálva úgy döntöttek, hogy további analízis érdekében őt a [...] Kórház Pszichiátriai Osztályára szállítják, amelyhez – bilincs alkalmazásával – rendőri közreműködés került igénybevitelre. A [...] beosztottja a panaszost a kórházba kísérte, ahol a panaszost megvizsgáló orvos úgy nyilatkozott, hogy további megfigyelés céljából az intézményben kívánja őt tartani, így a rendőrök a panaszost – mintavételt követően – a kórháznak átadták. A panaszossal szemben a [...] Rendőrkapitányság [...] bü. számon, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 178. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő csekély mennyiségű elkövetett kábítószer birtoklása vétség elkövetésének gyanúja miatt indított nyomozást.

A panaszos egészségügyi intézménybe történő szállítására vonatkozó döntést nem a rendőrök, hanem a helyszínen az OMSZ munkatársai hozták meg, azonban a rendőrök is tapasztalták, hogy a panaszos a helyszínen zavartan viselkedett, illetőleg – elmondása szerint – kábítószer fogyasztott.

A panaszossal szemben felmerült a kábítószer birtoklása bűncselekmény elkövetésének gyanúja, amely miatt szükségessé vált mintavétel foganatosítása is, amely – a panaszos zavart viselkedése mellett – úgyszintén indokoltá tette egészségi állapotának további vizsgálatát, illetőleg a mintavételnek az egészségügyi intézményben történő végrehajtását.

Az előállításra az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján került sor.

2) A rendőrség mellékelte Dr. J. Zs. r. szds. 2016. július 7-én kelt jelentését, amelyben előadta, hogy 2016. június 28-án, valamint 2016. július 6-án a tüntetőkkel szemben, több alkalommal összehangolt rendőri fellépésre került sor a [...] -ben.

A panaszossal szemben 2016. június 28-án rendőri objektumba való előállítása nem történt meg, mivel őt egészségügyi intézménybe szállították.

2016. június 6-án több alkalommal felszólították a panaszost, hogy a [...] elnevezésű területről távozzon, amely jogszerű rendőri felszólításnak nem tett eleget, ezért vele szemben intézkedést foganatosítottak. 2016. július 6-án, 8 óra 20 perckor és 11 óra 50 perckor a rendőri felszólítás és a figyelmeztetés, valamint a szabálysértési feljelentésről való tájékoztatás után a

területről testi kényszer alkalmazásával távolították el, azonban a területre több alkalommal visszatért, vele szemben harmadik alkalommal, 12 óra 45 perckor előállítást fogatosítottak. A panaszos a [...] által meghatározott [...] Rendőrkapitányságra került előállításra öt másik személlyel együtt. (2016. július 6-án a személyi szabadságukban korlátozott személyeket a [...] Rendőrkapitányságra állították elő.) Az intézkedéseket fogatosító hivatalos személyek a [...] Rendőrkapitányságon írták meg a feljelentéseket, valamint a személyi szabadságot korlátozó intézkedésekről a jelentéseket, ezzel egyidejűleg a [...] Rendőrkapitányság egyik szabálysértési előadója, valamint a [...] Igazgatásrendészeti Főosztály egy előadója átirányításra került az eljárások lefolytatása céljából a [...] Rendőrkapitányság objektumába.

A rendőr a panaszos mindhárom intézkedéséről szóló összes jelentést és feljelentést 19 óra körüli időben kapta kézhez, illetve vele szemben a 2016. június 28-án fogatosított két intézkedés miatt már folyamatban volt a szabálysértési eljárás, ezért ez a három új intézkedés ehhez az eljáráshoz került iktatásra. A rendőr végezte mind a hat személy szabálysértési eljárásainak az iktatását.

Eközben a [...] Rendőrkapitányság két szabálysértési előadója a már beiktatott ügyekben az eljárás alá vont személyeket folyamatosan hallgatta meg, amint a meghallgatást befejezték egy személlyel a [...] Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztály megbízott osztályvezetőjével, K. G. B. c. r. alezreddessel a határozatokat írták a meghallgatott személyekkel szemben.

19 óra 45 perc körüli időben – mivel az első előállítás a [...] Rendőrkapitányságra 12 óra utáni rövid idővel történt – fogvatartásért felelős [...] Váltásparancsnok részére jelzésre került, hogy az előállítások időtartamát hosszabbítani célszerű, mivel az előállító helyiségből való szabadítás, a határozatok átadása, valamint a személyi szabadságot korlátozó igazolások kitöltése az első előállított személyekkel szemben nem volt biztos, hogy nyolc órán belül végrehajtásra kerül. Arról a szándékról, hogy a hosszabbításokra intézkedés történjen a meghallgatást fogatosító [...] szabálysértési előadók tudtak.

A panaszos meghallgatása 20 óra 20 perckor kezdődött úgy, hogy a meghallgatást fogatosító előadó részére az öt rendbeli cselekményeket kijegyzetelte Dr. J. Zs. r. szds., eközben az ügydöntő határozat indokolásának tényállási része majdnem kész volt, a meghallgatáson elmondottak határozatban való rögzítése hiányzott, illetve az Igazgatásrendészeti Főosztály bent tartózkodó munkatársai a tényállás revízióját végezték. Az eljárás alá vont panaszos meghallgatása 20 óra 58 perckor fejeződött be, 13 perccel a nyolc óra lejártá után, ezért a meghallgatást fogatosító előadó szóban tájékoztatta még a meghallgatás során, hogy az előállítás ideje négy órával meghosszabbításra került. A meghallgatást fogatosító előadó kezében azon személyi szabadságot korlátozó jelentések, amelyben ez írásban rögzítésre került nem volt ott, tekintettel a meghallgatás majdnem egy óráig tartó idejére, ezért külön a meghallgatás közben az eljárás alá vont panaszos részére klasszikus módon nem került kihirdetésre.

3) A rendőrség mellékelte a panaszossal szemben 2016. július 6-án meghozott szabálysértési határozatot, amely a panasz eljárás szempontjából az alábbi releváns rendelkezéseket tartalmazza.

A panaszost öt rendbeli jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés miatt marasztalta a szabálysértési hatóság.

A panaszolt rendőri intézkedés tekintetében az indokolás az alábbi tényállási elemeket tartalmazza.

Az első [...] (...) id.] jelentése alapján 2016. június 28-án, 9 óra 45 perckor vonták rendőri intézkedés alá a panaszost, valamint a vele együtt tartózkodó három személyt, mivel a K. Múzeumnál zajló munkafolyamatokat ülő demonstrációban kezdve akadályozták, illetve a munkagépek ki-és bejutását a munkaterületre megpróbálták megghiúsítani. A jogsértő magatartást tanúsító csoportot 9 óra 30 perctől kezdődően a terület elhagyására az intézkedő rendőrök felszólították, azonban a jogellenesen összegyűlt személyek a többszöri rendőri felszólítást követően sem hagyták el a területet és szüntették meg a szabálysértő magatartásukat, ezért velük szemben külön intézkedést foganatosítottak. Az intézkedés során a panaszos a földön ült több személy társaságában és kezüket összekulcsolva passzív ellenállást tanúsítottak. A panaszossal közölték, hogy cselekményével szabálysértést követ el és felszólították őt, hogy a területet a zöld övezet irányába hagyja el, amelynek nem engedelmeskedett, ezért tájékoztatták, hogy testi kényszert fognak vele szemben alkalmazni, majd karbölcső alkalmazásával leválasztották a mellette ülő személy szorításából, mire a panaszos elengedte magát, a földre feküdt, mire a két karját és a két lábát megfogva négy rendőr felemelte és az úttestről a járda másik oldalán található zöld füves területre levítették, ahol a panaszos lábra állt és teljesen együttműködővé vált, a személyazonosságának az igazolására történő rendőri felszólítást végrehajtotta.

Az eljárás alapját képező második [...] (...) id.] jelentés alapján 2016. június 28-án több alkalommal a [...], a F. J. úton, a K. Múzeum előtti szakaszon rendőri intézkedésre került sor, mivel az önmagát [...] -nek nevező csoport tagjai a korábban bejelentett Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényükön túlmenően a kordonrendszeren – amelyet a K. Múzeum előtti szakaszon a biztonsági szolgálat a terület védelme érdekében állított fel – keresztül a lezárt területre a biztonsági szolgálat hozzájárulása nélkül beléptek, közülük néhányan a K. Múzeum ráccsal védett ablakaira felmásztak, egyikük a K. Múzeum tetejére felmászott és ott egy molinót feszített ki. Az intézkedés során a helyszíni parancsnok megállapította, hogy a kordonnal lezárt terület munkaterületnek minősül, ezért a jelenlévőket többször felszólította – három alkalommal –, hogy a munkaterületet hagyják el és oda ne térjenek vissza; tájékoztatta őket, hogy ott tartózkodásuk jogsértő, ezért a rendőrség a felszólítás ellenére bent tartózkodókat eltávolítja. A tömeges felszólításokat követően a panaszos továbbra sem hagyta el a munkaterületet, a K. Múzeum tetején tartózkodott. 16 órakor a területen tartózkodó személyek folytatólagos eltávolítására vonatkozó rendőri intézkedések során a panaszos ismét felszólításra került a terület elhagyására, amelynek ismételtelen nem tett eleget. A többszöri felszólítás ellenére és a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés megszakítására vonatkozó felszólítás eredményre nem vezetett, ezért tájékoztatták, hogy a rendőri intézkedés kikényszeríthető, szükség esetén a rendőrség személyi szabadságában korlátozni fogja, előállítja őt a fenti szabálysértés elkövetése miatt. Mindezek ellenére a panaszos továbbra sem tanúsított együttműködést, a felszólításokat követően passzív magatartást tanúsított, ellenszegülése miatt testi kényszer útján került a művelési területen kívüli eltávolításra oly módon, hogy a helyszínen lévő tűzoltók darus esetkocsijának segítségével a tetőről épségben lehozták, amely testi kényszer útján került megvalósításra, kezeit előre bilincseltek. A panaszos saját elmondása alapján bódítószert (kábitószert) hatása

alatt állt, ezért a [...] Kórház Pszichiátriai Intézetébe került elszállításra. Az intézkedő rendőrök szabálysértési feljelentéssel éltek ellene.

A határozat indokolása arra is kitér, hogy [...] Polgármesteri Hivatal Jegyzője 2016. június 30-án kelt [...] számú határozatában birtokvédelemmel kapcsolatos intézkedést hozott, amely alapján a [...] Zrt. és a [...] Zrt. kérelmezők kérelmének helyt adott. Megállapította, hogy a kérelmezők birtokát képező [...] sétány 3-5. szám alatti, természetben a [...] hrsz. ingatlanon található elkerített bontási területen a kérelmezők engedélye nélkül jogellenesen tartózkodó személyek magatartása (a bontási-építési területre belépnek, ott mozognak, rövidebb-hosszabb ideig tartózkodnak, táboroznak, a munkavégzést akadályozzák, balesetveszélyt okoznak) a kérelmezők számára birtokháborítást valósít meg. Mindezen magatartás alapján a birtokháborítást tanúsító személyeket ezen birtokháborító magatartásuktól a kérelmezőket megillető birtokvédelem biztosítására általánosan a jövőre nézve is eltiltotta. A kérelmezők 2016. július 4-én kelt beadványukban a határozat végrehajtását kérték. [...] Polgármesteri Hivatal 2016. július 4-én kelt [...] számú végzésében elrendelte a fenti birtokvédelmi határozat végrehajtását. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 134. § e) pont rendelkezésére hivatkozott ezen a ponton a határozat. Jelen ügyben a jegyző a fenti rendelkezés alapján a rendőrséget felkérte a végrehajtásban történő közreműködésre.

4) A rendőrség mellékelte az előállítás végrehajtásáról kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentést, amely szerint a panaszossal szemben 2016. június 28-án, 16 órakor az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerint átvizsgálást, valamint előállítást hajtottak végre az Rtv. 33. § (2) bekezdés b), c) és f) pont I. fordulata alapján (bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy; mintavétel; szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy). A személyi szabadság és kényszerítő eszköz alkalmazásának a helye [...], a K. Múzeum helyén. Vele szemben az Rtv. 47. § alapján testi kényszert és az Rtv. 48. § a) és d) pontjai szerint (önkárosítás megakadályozására, ellenszegülés megtörésére) bilincset alkalmaztak. A bilincset 2016. június 28-án 16 órától 16 óra 50 percig a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: BM rendelet) 41. § (4) bekezdés b) pontja szerint a kezek előre bilincselésével helyezték fel a panaszosra. A rendőri intézkedés során sérülés nem keletkezett. A kényszerítő intézkedés és/vagy eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett. A panaszos az Rtv. 18. § (1) bekezdés alapján nem kérte a hozzátartozója/képviselője kiértesítését.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása pontnál a panaszossal szemben intézkedő rendőr jelenti, hogy 2016. június 28-án 12 órától 18 óráig látott el csapatszolgálati feladatot a K. Múzeum előtt a [...] 1. Bevetési Osztály, 2. Bevetési Alosztály állományából [...] -es hívónévvel. A szolgálata teljesítése során, 16 órakor intézkedést kezdeményezett a panaszossal szemben az alábbi előzményeket követően. W. F. r. alezredes a [...] KVFO vezetőjének helyettese irányításában összehangolt rendőri intézkedést hajtottak végre, mert az önmagát [...] -nek nevező csoport tagjai a korábban bejelentett Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényükön túlmenően a kordonrendszert – amelyet a K. Múzeum előtti szakaszon a biztonsági szolgálat a terület védelme érdekében állított fel – a jelenlévő biztonsági szolgálat felszólításai ellenére bedöntötte, megrongálta – külön jelentés más személyekkel szemben –, majd azon keresztül a lezárt területre a biztonsági szolgálat hozzájárulása nélkül beléptek. Közülük néhányan a K. Múzeum ráccsal védett ablakaira felmásztak, egyikük a K. Múzeum tetejére felmászott és ott egy molinót feszített ki. Az intézkedés során a helyszíni parancsnok megállapította, hogy a kordonnal lezárt terület munkaterületnek minősül. Ezzel

összefüggésben az utasítására a [...]. többször felszólította – háromszor – a jelenlévőket, hogy a munkaterületet hagyják el és oda ne térjenek vissza; tájékoztatta őket, hogy ott tartózkodásuk jogsértő, ezért a rendőrség felszólítás ellenére bent tartózkodókat eltávolítja. A tömeges felszólításokat – 12 óra 45 perc körüli időben – követően a panaszos továbbra sem hagyta el a munkaterületet, felmászott a tetőn lévő téglaeépítésű kéményre egy szervizlétrán keresztül és az ott lévő fémrácshoz láncolta magát. 14 órakor a területen tartózkodó személyek folytatólagos eltávolítására vonatkozó rendőri intézkedések során a panaszos – a korábbi tájékoztatás/tiltás ellenére oda ismételten visszatérve – ismét felszólításra került – a rendőr részéről kizárólag célzottan a panaszos – a terület elhagyására, amelynek ismételten nem tett eleget, a többszöri felszólítás és a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés megszakítására vonatkozó felszólítás eredményre nem vezetett. A panaszosat tájékoztatta a rendőr, hogy a rendőri intézkedés célja kikényszeríthető, szükség esetén őt a rendőrség a személyi szabadságában korlátozni fogja, előállítja őt a fenti szabálysértés folytatólagos – ismételt – elkövetése miatt. Mindezek ellenére a panaszos továbbra sem tanúsított együttműködést, ezért az intézkedő rendőr értesítette a parancsnokát és részletes tájékoztatást adott neki az esettel kapcsolatban. Ezt követően W. F. r. alezredes 16 órakor újbóli, személyesen részére irányuló rendőri felszólítása sem vezetett eredményre; W. F. r. alezredes elmondása szerint a panaszos bódult volt, a viselkedése és beszéde zavart volt; valamint elmondta, hogy a panaszos a saját bevallása szerint is kábítószerrel fogyasztott, valamint elhangzott a panaszos szájából, hogy ha a rendőrök felmennek érte, akkor „véletlenül le fogok esni” szavak is, ezért a parancsnok utasította az intézkedőt, hogy a tűzoltók segítségével történő lejutását követően állítsák elő mintavétel céljából, valamint a szabálysértés továbbfolytatása miatt. Ezek után a helyszínen lévő tűzoltók darus esetkocsijának segítségével a panaszosat a tetőről épségben lehozta az intézkedő rendőr, ezen intézkedés testi kényszer útján került megvalósításra. A panaszos kezeit előre bilincselte. A testi kényszer alkalmazása során a panaszos nem hivatkozott személyi sérülésre; látható hámsérülés, külsérelmi nyom nem keletkezett a panaszoson. A panaszosal szemben a helyszínen ruházatátvizsgálást hajtottak végre, amely során nála közbiztonságra különösen veszélyes eszközt, valamint egyéb, jogsértő tárgyat nem találtak. A tetőről való lejutást követően a panaszosat a mentőszolgálati tagjai megvizsgálták és megállapították, hogy további vizsgálatok megtétele, valamint a kábítószer-fogyasztás miatt mintavétel céljából a [...] Pszichiátriai Intézetbe szállítják, amely kísérésében T. T. r. őrm. működött közre. Az OMSZ [...] forgalmi rendszámú esetkocsija S. M. mentőtiszt vezetésével 16 óra 20 perckor indult meg, amely a kórházba 16 óra 30 perckor érkezett meg. Az intézménybe történő beérkezést követően a panaszosat dr. R. Cs. orvos megvizsgálta, személyes tárgyait és értékeit leltárba vették és a doktor megállapította, hogy 24 órás megfigyelés céljából a panaszosat benntartják az osztályon. A panaszosal az intézkedő rendőr közölte, hogy ellene a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt [a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárások és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 216. §] szabálysértési feljelentéssel él, amelyet tudomásul vett és megértett; a szabálysértési nyilatkozatban lévő személyes és szociális körülményeire nem nyilatkozott, az aláírást megtagadta. Ezen kívül a rendőr a panaszosal szemben a kábítószer-fogyasztás gyanúja miatt büntetőfeljelentést is tett. A továbbiakban a vizelet a [...] sorozatszámú mintavételi dobozban 16 óra 50 perckor került levételre Dr. K. M. által, a mintavételi dobozban lévő jegyzőkönyv aláírását megtagadta a panaszos, mert a benne szereplő adatokkal nem értett egyet, ezzel egyidejűleg a panaszosat sérülés-és panaszmentesen további megfigyelés céljából átadták.

A panaszosnak az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerint az előállítás idejéről szóló igazolást, valamint az előállítás okáról szóló tájékoztatót kiadták.

Az előállítás oka 2016. június 28-án 16 óra 50 perckor megszűnt, ekkor a panaszost sérülés-és panaszmentesen a [...] Kórház Pszichiátriai Osztályára adták át.

5) A parancsnoki vélemény és kivizsgálás az előállítás, kényszerítő eszköz végrehajtásáról a panaszossal szemben, az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint végrehajtott igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerinti átvizsgálást, az előállítást [Rtv. 33. § (2) bekezdés b), c), f) pont I. fordulója], a testi kényszer Rtv. 47. § alapján való alkalmazását és az Rtv. 48. § a) és d) pontok szerinti bilincselést jogszerűnek és szakszerűnek minősítette, valamint arányosnak (tekintettel az Rtv. 15. §-ában meghatározott követelményekre).

6) W. F. r. alezredes, főosztályvezető-helyettes 2016. június 28-án kelt jelentésében az alábbiakat rögzítette.

2016. június 28-án 11 óra 5 perckor jelent meg [...] -ben található K. Múzeumnál, mert bejelentés érkezett a TIK-hez, hogy a kerítés által körbehatárolt területre több személy bement és ott akadályozták a bontási munkálatokat. Amikor az alezredes a helyszínre érkezett, akkor azt tapasztalta, hogy a kerítéskordon kb. 150 méter hosszasan az építési területtől kifelé volt dőlve, a korábban elzárt területen kb. 60 civil személy tartózkodott. Ezen felül az épület főbejárata melletti 5 ablakán 6 fő tartózkodott, illetve az épület tetején egy férfi sétálgatott (később az épület keményére is felmászott), aki láthatóan hergelte, irányította a tömeget. Az alezredes meghallgatta a területen lévő biztonsági szolgálat (I. F.) képviselőjét (B. G-t), aki tájékoztatta, hogy a kordonnal határolt terület építési területről területfoglalási és munkaterület átadási jegyzőkönyvvel rendelkezik. Elmondta, hogy a terület 18 biztonsági őrrrel védett. Arról is tájékoztatta az alezredest, hogy az építkezési területet határoló és elzáró kordonelemek közül az esemény során több megsérült és eltűnt. A fentiekre tekintettel a helyszínre a rendőr BTO-t kért a rongálási és lopási kár megállapítása és dokumentálása érdekében. B. G. rendőri kérdésre elmondta, hogy a tetőn lévő személy (a panaszos) a [...] utca irányából mászott fel az épületre, aki onnan irányította, hergelte a tömeget. A biztonsági szolgálat emberei az eseményekkel kapcsolatban elmondták, hogy arra lettek figyelmesek, hogy amikor a panaszos megjelent az épület tetején, akkor a [...] irányából nagyobb tömeg ment az építési terület kordonjához, majd azt maguk felé húzva eldöntötték. A biztonsági őrök elmondták, hogy a kerítést eldöntő személyeket megnevezni nem tudják, mert többen elhagyták a területet, a kordonelemeket a [...] -be vitték, majd a már kidöntött kerítés helyén több személy 50-60 fő az építési területre bement. A fentieket követően az alezredes a helyszínen tartózkodó tömeget megszólította, majd kérte őket, hogy a szervezőjüket/irányítójukat vagy akár csak a kapcsolattartásra kijelölt személyt nevezzék meg, amelyre azt mondták, hogy mindenki egyéni véleménynyilvánítást végez, így a tömegnek nincs vezetője, nincs a cselekedetüknek főszervezője. A rendőr által, a korábbi demonstrációkon szervezői, irányítói szerepet betöltő személyek a fenti kérdésekre szintén úgy válaszoltak, hogy egyéni véleménynyilvánítást hajtanak végre. A tömegben lévő személyek tájékoztatták az alezredest, hogy a kerítést a szél bontotta fel, ők csak a nyitott területre sétáltak be. Elmondták, hogy szerintük a terület elzárása törvénytelen. Ők azzal, hogy bejöttek és a munkálatokat akadályozzák, ezzel csak állampolgári jogukkal és kötelezettségükkel élnek. Cselekményükkel a [...] kivitelezése ellen tiltakozni és bontási/építési munkálatokat akarják megakadályozni. 12 óra 5 perckor a biztonsági szolgálat munkatársai megkísérelték a kidöntött kordont visszaállítani, azonban az együttmozgó tömeg több tagja ezt megakadályozta oly módon, hogy a kordonelemeket tartó pillérekre ráültek. 12 óra 20 perckor a területen megjelent S. A. műszaki igazgató, aki az alezredest tájékoztatta a bontási munkálatokkal kapcsolatban, valamint dokumentált módon tájékoztatta a

munkaterület határaitól, amelyet dokumentumokkal is igazolt. Ennek során elmondta, hogy a Múzeum épülete és a füves terület (a [...] út irányába) közötti rész a bontási terület, azonban a gyalogos és kerékpáros közlekedés biztosítása érdekében kb. 1 méterrel beljebb helyezték el a kordont. Tekintettel arra, hogy a területen lévő 60-70 fős csoport egyértelműen a bontási területen tartózkodik, ezért a műszaki igazgató felkérte a rendőrséget a szükséges intézkedések megtételére, tekintettel arra, hogy a demonstráló tömeg tevékenysége és cselekménye miatt a munkálatokat nekik le kellett állítaniuk, azt nem tudták folytatni, így őket jogsérelem érte, így kérte a jogellenes állapot megszüntetését. 12 óra 49 perckor a biztonsági szolgálat a kerítésen belül felállt, majd ezzel egy időben az alezredes rendelkezésére álló 5 bevetési csoport [...] -as (K. Cs. r. őrgy.) vezetésével a kerítésen kívül került felállításra. A tömeg elhelyezkedésére, valamint a terület nagyságára tekintettel a feladat végrehajtására szakaszos intézkedést határozott meg az alezredes, így a kerítéstől „L” alakban, egysoros vonalban felállt állomány a tömeget „szeletelve” állta körbe úgy, hogy a zárási területen belül maximum 10 fő maradjon. A fenti zárást követően, 12 óra 50 perckor K.-J. B. r. őrgy. a [...] KVFO vezetője a tömeget hangosan, jól érhetően első alkalommal az alábbi szöveggel szólította fel: *„Hölgyeim és Uraim! K.-J. B. r. őrgy. vagyok a [...] KVFO-ról! Közlöm Önökkel, hogy magatartásuk a Gytv. 2. § (3) bekezdésébe ütközik, mások jogainak a sérelmével jár, ezért a rendezvényt a Gytv. 14. § (1) bekezdése alapján a Törvény nevében feloszlatom. Jogsértő magatartásukat fejezzék be, a helyszínről a füves terület irányába távozzanak!”* 12 óra 52 perckor megtörtént a tömeg második felszólítása: *„Hölgyeim és Uraim! Ismételten felhívom a figyelmüket, hogy a magatartásuk a Gytv. 2. § (3) bekezdésébe ütközik, mások jogainak a sérelmével jár, ezért a rendezvényt a Gytv. 14. § (1) bekezdése alapján a Törvény nevében feloszlatom. Jogsértő magatartásukat fejezzék be, a helyszínről a füves terület irányába távozzanak!”* 12 óra 53 perckor a tömeg harmadik felszólítása megtörtént: *„Hölgyeim és Uraim! Harmadszorra, egyben utoljára felhívom a figyelmüket, hogy a magatartásuk a Gytv. 2. § (3) bekezdésébe ütközik, mások jogainak a sérelmével jár, ezért a rendezvényt a Gytv. 14. § (1) bekezdése alapján a Törvény nevében feloszlatom. Jogsértő magatartásukat fejezzék be, a helyszínről a füves terület irányába távozzanak! Ellenkező esetben a rend helyreállítása érdekében az Rtv. alapján rendőri intézkedésre kerül sor!”* A tömeg a felszólítás ellenére sem hagyta el a területet, így a [...] állomány egyenként intézkedés alá vonta a személyeket, a felszólítást ismételten megismételte, majd a személyeket a területről kivezette. Ezt követően a rendőrsorfal lépcsőzetesen haladt előre, majd 13 óra 30 perckor a területről nagyobb létszámú tömeg önkéntes távozása mellett 28 fő került a területről eltávolításra, amelyből egy fő előállításra került, tekintettel arra, hogy az ő eltávolítását követően ismételten visszament az építési területre. A területen, épület ablakban tartózkodó 6, illetve a tetőről időközben a kéményre mászó személy levétel érdekében, 13 óra 31 perckor kosaras tűzoltóautót, valamint 13 óra 45 perckor mentőt kért az alezredes a helyszínre. Ezt követően 13 óra 55 perckor a [...] Tűzoltóállomásról SZ. O. t. szds. vezetésével a [...] forgalmi rendszámú darus tűzoltógépjármű érkezett a helyszínre. Az ablakban lévő személyek fenti szövegű felszólítása 13 óra 56 perckor, 13 óra 57 perckor, 13 óra 58 perckor megtörtént, azonban a személyek nem másztak le az ablakból, ezért 14 óra 24 perc és 14 óra 50 perc között a személyek egyesével eltávolításra kerültek oly módon, hogy a tűzoltódaru egy fő rendőrt az ablakhoz emelt, aki a láncot erővágó segítségével elvágta, majd a személyeket lesegítette.

Az alezredes a kéményre felmászott személlyel szemben felvette a kapcsolatot, aki elmondta, hogy odalakatolta magát a kéményhez, azonban annak kulcsát nem találja. Elmondta, hogy amennyiben a lakatot erőszakkal eltávolítják róla, abban az esetben lehet rosszul lesz és leesik, ami a rendőrség hibája lesz. A nevezett a beszélgetés során zavartan viselkedett, mondanivalója néha érthetetlen volt, így ez alapján arra lehetett következtetni, hogy

valamilyen tudatmódosító szer hatása alatt állhat. A fentiek alapján a mentő értesítését az alezredes indokoltnak találta, illetve 15 óra 9 perckor pszichológust is a helyszínre kért. A kéményen tartózkodó személy biztonságos lehozatala érdekében intézkedés történt a [...] H. utca egy részének zárásra és kiürítésére, tekintettel arra, hogy csak onnan lehetett az emelőkосarat a kémény magasságába emelni. 15 óra 21 perckor a helyszínre érkezett FÖRI elszállító gépjárműve, aki a Múzeum [...] utca felőli oldalán a [...] forgalmi rendszámú piros színű gépjárművet áthelyezte, tekintettel arra, hogy az emelőkосarat a darus kocsik csak így tudta biztonságosan letalpalni. Időközben, 15 óra 34 perc és 15 óra 40 perc között P. Sz. r. szds. ismételten felvette a kapcsolatot a kéményre felmászott személlyel, azonban az ő felszólítására sem hagyta el a területet. Az áthelyezett gépjármű helyére kb. 30 fő leült, ezzel akadályozva a tűzoltó gépjármű megközelítését. Ezt követően P. G. r. alezredes a helyszínen lévő személyeket tájékoztatta, hogy a területet hagyják el, tekintettel arra, hogy az életmentés érdekében végzett munkát az ő jogszabálysértő magatartásuk akadályozza. A tömeg a felszólítás megtörténte után, annak eleget téve a helyszínt elhagyta. A tömeg területre történő irányítását egyértelműen a későbbiek során intézkedés alá vont (A. B.) személy végezte, amit a nála lévő „gigafon” folyamatos használatával végzett. Folyamatosan irányította a tömeget, hogy és milyen módon álljanak ellen, mit csináljanak. 16 óra 5 perckor közelítette meg a kéményt a tűzoltódaru, amikor a felmászott személy (panaszos) önként lemaszott az épület tetejére. Ezt követően az ott lévő [...] egység a panaszoszt az Rtv. 48. § c) pontja alapján megbilincselte, majd az épületből lekísérte. A panaszoszt a helyszínen S. M. mentőtiszt megvizsgálta, majd közölte, hogy további vizsgálatok elvégzése érdekében a [...] Kórház Pszichiátriájára szállítják, amelynek rendőri kísérése megtörtént.

Az alezredes 16 óra 30 perckor kérte a nappalos kerületi állomány helyszínre vezénylését, amelynek során folyamatosan egységek érkeztek, összesen 43 fő. Időközben a lezárt terület A. D. sor felőli bejáratához érkezett egy munkagép, amely bejutását az együttmozgó tömeg úgy akadályozta meg, hogy a munkaterület helyreállított kordonján kívül leültek, valamint a munkagépre három személy (köztük egy látássérült) felmászott. A fentiekben említett A. B. ezen a helyszínen is „gigafon” segítségével hergelte, irányította a tömeget, bízta őket, hogy a munkagépet ne engedjék be, a kezüket láncolják össze. Tekintettel arra, hogy a tömeg akarategységben cselekedett, amit a fenti személy láthatóan irányított, így őt egy be nem jelentett rendezvény szervezőjeként ítélte meg az alezredes. Emiatt vele szemben intézkedést kezdeményezett, amely során észlelte, hogy a nadrágja övére, jól látható módon szűrő-vágó eszköz van elhelyezve. Ezzel a magatartással elkövette a Szabs. tv. 169. § (2) bekezdés a) pontjába ütköző rendzavarás, valamint a Szabs. tv. 189. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző gyülekezési joggal visszaélés szabálysértést, ezért a szabálysértési eljárás azonnali lefolytatása érdekében megtörtént az előállítás. A munkaterület bejáratánál a munkagép haladását akadályozó tömegnél történt intézkedés során öt személy került előállításra. Az intézkedéseket követően a tömeg lenyugodott és szemmel láthatóan lecsökkent. A fentieket követően a rendőr tudomására jutott, hogy a hírek alapján M. I-t a rendőrök fellökték (a Facebook közösségi oldalon R. F. nevű felhasználó bejegyzésében úgy jelent meg, hogy „Az előbb az '56-os M. I-ét – a volt országgyűlési képviselőt – rúgták fel brutálisan a rendőrök”). Az esemény azonnali kivizsgálása érdekében az alezredes megtekintette a rendőrségi kézi kamerás videofelvételt, amely során látható, hogy a rabos gépjárműtől ellépő Sz. G. (már többször intézkedett vele szemben az alezredes) löki meg M. I-ét, akivel közösen veszítik el az egyensúlyukat és a földre esnek. A felvételen látható, hogy M. I-vel szemben rendőri intézkedés nem történt, M. I. került konfliktusba a rendőrökkel. Az ezt követő időszakban M. I. a helyszínen tartózkodott, majd az alezredes előtt és a helyszínen tartózkodó, a rendőr előtt Biblia idézeteket olvasott fel. A helyszínen sem az alezredestől, sem pedig mástól nem kért rendőri intézkedést, sérülést, panaszt nem adott elő, orvosi ellátásra való igényét senkinek sem

jelezte. 18 óra 12 perckor a [...] -es vezetésével 53 fő [...] állományba tartozó rendőr érkezett a helyszínre, akik leváltották a nappalos [...] erőket. A kerületekből helyszínre vezényelt egységeket lépcsőzetesen, 19 óra 30 percig telepítette az alezredes. A nap során tett rendőri intézkedéseket a [...] GI Informatikai Osztály munkatársai kézi kamerával rögzítették. A jelentés szerint a panaszossal szemben biztonsági intézkedést hajtottak végre a rendőrök.

21 óra 33 perckor W. F. r. alezredes a parancsnokságot átadta a [...] -es (S. Sz. r. örgy.) részére és távozott a helyszínről.

7) M. A. c. r. ftzls. 2016. június 30-án készítette el a sérelmezett rendőri intézkedés vonatkozásában a jelentését, amelyben előadta, hogy aznap 12 óra 26 perckor a szolgálata teljesítése során K. Z. r. örgy. alosztályvezető utasította neki, hogy menjen a [...] K. Múzeumhoz, mert onnan a TIK-ba olyan bejelentés érkezett, hogy egy férfi felmászott a Múzeum tetejére, ahol a biztonsági őrök folyamatosan bántalmazzák. A helyszínre 12 óra 30 perckor érkezett meg a rendőr, ahol őt a bejelentő (L. P.) fogadta, aki elmondta, hogy rendőri intézkedést kértek (több tással), mert a Múzeum tetején, a [...] A. D. sor felé eső végén egy férfit a biztonsági őrök még most is folyamatosan bántalmazznak. A bántalmazás jelenleg is zajlik. A bejelentő elmondása szerint folyamatban lévő bűncselekmény zajlik a Múzeum tetején, ezért a rendőr a bejelentővel közölte, hogy a rendőri intézkedés végéig tartózkodjon a helyszínen további meghallgatása és adatai felvétele végett. A fentiek után B. Á. r. törm. járőrtársával M. A. c. r. ftzls. a Múzeum [...] körút felőli részénél felállított kordonhoz ment, ahol N. Cs. biztonsági őr beengedte a lezárt területre, illetve közölte vele, hogy már ők is várták a rendőri intézkedést. A biztonsági őrök a lezárt területen belül elkísérték a bejelentésben szereplő épületrészhez, ahol a tető felől „Segítség!” kiáltást hallott M. A. c. r. ftzls. A biztonsági őrök kíséretében, a legfelső emeleten, a tetőtérhez felvezető lépcsőhöz ért, ahol 4 fő biztonsági őr társaságában tartózkodott a segítséget kérő férfi, akivel közölte a rendőr a nevét, a rendfokozatát, a jelvéyszámát, a szolgálati helyét és az intézkedés okát. A panaszos volt ez a személy, aki elmondta, hogy „Saját felelősségére, erőszakmentesen, rongálás nélkül, az elkerített terület átlépése nélkül jutott fel a tetőre”. Amikor a biztonsági őrök észrevették őt, odamentek négyen hozzá, megrángatták, hátába térdeltek, a karjait tekergették. A keletkezett sérüléseit a helyszínen megmutatta: a bal csuklóján látszott egy kb. 1 cm-es hámsérülés, valamint a bal felkarján horzsolásnyom, valamint a hasát fájlalta. Rendőri kérdésre elmondta, hogy mentőt kért a helyszínre. A fentieket a rendőr jelentette a TIK-nak, aki mentőt irányított a helyszínre. A helyszínen 12 óra 43 perckor jelent meg a helyszínen a [...] Rendőrkapitányság részéről a [...] -as N. I. r. alezredes osztályvezető, akit M. A. c. r. ftzls. tájékoztatót a történetéről. A rendőr közölte a panaszossal, hogy a mentő a lezárt területen kívülre fog érkezni, amelyet tudomásul vett és önként elindult a kijárat irányába, majd elhagyta a lezárt területet. A rendőr meghallgatta a kiérkezésekor a tetőtéri helyiségben a panaszossal tartózkodó 4 fő biztonsági ört az I. F. Kft. részéről (Sz. K., Sz. D., W. J., B. G. F.). B. G. elmondta, hogy a biztonsági őrök szolgálatvezetője; őt telefonon keresztül értesítette arról a beosztottja, aki a tetőn őrködött, hogy a Múzeum tetejére felmászott egy férfi, ezért a helyszínre érkezett. A biztonsági őröket meghallgatva egybehangzóan mondták el, hogy párnapja ugyanez az ember mászott fel a tetőre, akkor a mentősök elszállították a pszichiátriára a lelkiállapota miatt. Most is tett a jelenlétükben olyan kijelentést, hogy leugrik a tetőről, illetve attól tartottak, hogy valamelyikőjüket lelöki a tetőről. A fentiek miatt a panaszos és a saját testi épségük védelme érdekében a panaszost megpróbálták a helyszínen tartani a rendőrök kiérkezéséig, amelyet csak testi kényszer alkalmazásával tudtak elérni, mivel nem volt együttműködő. A tetőről, amikor látták a helyszínre érkező rendőröket, akkor a panaszost a tetőről a lépcsőn lesegítették a felső emeleti helyiségbe. Elmondták, hogy a biztonsági őrök az esetről videofelvételt készítettek, amelyet

elmentenek és ha szükséges a rendőrség részére bocsátják. Személyi sérülésük, anyagi káruk nem keletkezett a dulakodás során, a panaszost nem bántalmazták. Az intézkedés során odament a rendőrhöz az I. F. Kft. jogi képviselője (Dr. M. I.), aki elmondta, hogy káruk nem keletkezett, a rendőrség állapítsa meg történt-e jogsértés, feljelentést nem kívánnak tenni és nincs panaszuk a rendőri intézkedéssel szemben. Időközben, 13 órakor a helyszínre érkezett K. Z. r. őrgy. alosztályvezető, akinek a történeteket jelentette. A mentő [...] forgalmi rendszámú gépkocsival és F. T. mentőápoló vezetésével 13 óra 2 perckor érkezett meg, akik megkezdték a panaszos vizsgálatát. A panaszos bal könyökén 2x2 cm-es horzsolás volt, a bal csuklóján 1 cm-es horzsolás volt, a bal alkarján véraláfutás, a jobb alkarján horzsolásnyomok voltak láthatók, fájlalta a gyomorszáját és a jobb csuklóját. A sérülései nyolc napon belül gyógyulók, további ellátást nem igényelnek. A panaszosnak nincs öngyilkossági szándéka. A panaszosnak a jogi felvilágosítást, a látélellet és a panasztételi lehetőségeivel kapcsolatban K. Z. r. őrgy. adta meg. A panaszosnak a rendőri intézkedéssel szemben nincs panasz. A biztonsági őrökkel szemben azonban feljelentéssel szeretne élni. A fentiekről az alosztályvezető tájékoztatta a TIK-ot, aki közölte, hogy a [...] Rendőrkapitányság KCSV értesítésre került, valamint a Rendőrkapitányság részéről készenlétes nyomozó érkezik a helyszínre, aki meghallgatja a panaszost. Ezek után M. A. c. r. tzls. részletesen meghallgatta a bejelentőt (L. P-t), aki elmondta, hogy a [...] csoportjához tartozik. A [...] útról látta, hogy a panaszos a tetőn tartózkodik. Több, sárga mellényes őr megy oda hozzá, majd dulakodni kezdenek. Az utcáról a tetőn tartózkodó személyeket csak deréktől fölfelé látta, majd amikor a tetőn beljebb keveredtek, akkor teljesen eltűntek a látóteréből. Úgy látta, hogy a biztonsági őrök ököllel ütlegelik a panaszost. Az esetről a [...] az utcafrontról mobiltelefonnal készítettek felvételeket. A felvételeket összegyűjti és ha a rendőrségnek szüksége lesz rá, akkor a rendelkezésükre bocsátja azokat. A készenlétes nyomozó kiérkezéséig K. r. őrgy. utasítására a [...] tagállomás (Ú. I. r. törm., L. P. r. törm.) a helyszínen maradtak, M. A. c. r. tzls. a helyszínt az alosztályvezető engedélyével 13 óra 30 perckor hagyta el. A R. 304 tagállomány 13 óra 45 perckor jelentette, hogy a [...] Rendőrkapitányság részéről a helyszínre érkezett B. J. r. ftorm. készenlétes nyomozó, aki megkezdte a panaszos meghallgatását, majd az alosztályvezető engedélyével távoztak a helyszínről. Az intézkedésnél jelen volt B. Á. r. törm. is.

8) A rendőrség a sérelmezett rendőri intézkedésről DVD-lemezen az alábbi felvételeket (összesen 11 darab) bocsátotta a Testület rendelkezésére.

a) Az első felvételen (2 perc 51 másodperc hosszúságú) a sérelmezett intézkedés vonatkozásában nem volt releváns tartalom látható.

b) A második felvételen (20 másodperc hosszúságú) a sérelmezett intézkedés vonatkozásában nem volt releváns tartalom látható.

c) A harmadik felvételen (3 perc 59 másodperc hosszúságú) a sérelmezett intézkedés vonatkozásában nem volt releváns tartalom látható.

d) A negyedik felvételen (5 perc 47 másodperc hosszúságú) a sérelmezett intézkedés vonatkozásában nem volt releváns tartalom látható.

e) Az ötödik felvételen (4 perc 57 másodperc hosszúságú) a sérelmezett intézkedés vonatkozásában nem volt releváns tartalom látható.

f) A hatodik felvételen (19 perc 25 másodperc hosszúságú) a sérelmezett intézkedés vonatkozásában nem volt releváns tartalom látható.

g) A hetedik felvételen (22 másodperc hosszúságú) a sérelmezett intézkedés vonatkozásában nem volt releváns tartalom látható.

h) A nyolcadik felvételen (52 másodperc hosszúságú) a panaszos látható a K. Múzeum tetején: sűrke hosszú nadrágot visel, felsőteste meztelen. Amint meglátja a rendőröket, akkor vigyázz-állást vesz fel, tiszteleg, majd „V” (victory – győzelem) jelet mutat a rendőrök irányába.

A felvétel 44. percében ismételten látható a panaszos, amint egy fehér alapon, zöld ([...]) feliratot és egy zöld színű fa-piktogramot tartalmazó, kifeszített molinón áll. Eközben egyik lábát behajlítva tartja és ütemesen, mintegy izgatottan „topog”.

i) A kilencedik felvételen (43 másodperc hosszúságú) a sérelmezett intézkedés vonatkozásában nem volt releváns tartalom látható.

j) A tízedik felvételen (6 perc 3 másodperc hosszúságú) a sérelmezett intézkedés vonatkozásában releváns tartalom nem volt látható.

k) A tizenegyedik felvételen (1 perc 17 másodperc hosszúságú) a sérelmezett intézkedés vonatkozásában releváns tartalom nem volt látható.

III.

A Testület a történeti tényállás kialakítása során figyelemmel volt a <https://www.youtube.com/watch?v=dwwyTBUHZIc> linken található videofelvételre, amelyből az alábbiak állapíthatók meg.

A felvétel összesen 2 perc 24 másodperc hosszúságú, amelyet az egyik kereskedelmi televízió csatorna esti híradója adott le.

A felvétel első másodperceiben látható egy fiatal nő, valamint egy fiatal férfi, akik a K. Múzeum rácszott ablakain állnak. Egyik kezükkel a rácsokba kapaszkodnak, hogy le ne essenek, míg a másik kezükben egy fehér színű molinót feszítenek, amelyen fekete festékszóróval rögzítetten az alábbi szöveg olvasható: „ITT ÉPÜL A TERROR PLÁZA/ÉLJE MEG VIDÁMAN LAKÓTERE SZÉTZÚZÁSÁT!” A felvétel 8. másodpercében – amikor a kamera szöveget vált – egy pillanatra látható a panaszos a múzeum tetején, aki egy zöldsínű, „[...]” feliratú kifeszített molinó felett áll.

A panaszos a felvétel 16. másodpercében látható, amint felmászik a kéményre szerelt létrán a Múzeum kéményére. A panaszos ismételten 2 perc 8 másodperckor látható, amint büszkén, elégedetten ül a kémény tetején és folyamatosan lefelé integet a tömeg felé és „V” (győzelem) jelet mutogat a bal kezével, míg a jobb csuklóját a kéményhez kulcsolta. A [...] állományából egy rendőr és egy tűzoltó ekkor egy daruban állnak és közelednek a panaszos felé. 2 perc 16 másodpercnél a panaszos önként mászott le a kéményről, az arra szerelt létrát használva. Ezt

követően a felvétel szöge miatt csak annyi látszik, hogy a panaszost rendőrök várták a tetőn, akikkel interakcióba került – nem hallható és nem látható konkrét cselekmény, csak annyi vehető ki a rögzítettekből, hogy a panaszos beszél a rendőrökkel.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy a panasz valamennyi részére rendelkezik-e hatáskörrel.

A panaszos sérelmezte, hogy őt pszichiátrián helyezték el.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bünfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás), esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A rendőrségi tényelőadásból kiderül, hogy a panaszos pszichiátriai osztályon való elhelyezését a panaszost a kórházban megvizsgáló orvos rendelte el, arra a rendőrségnek nem volt ráhatása. Ezért, mivel ez egy orvosi szakkérdés és a kérdés eldöntésében rendőri érintettség nem mutatható ki, **így a Testület a hatáskörének és szakismeretének a hiányában nem vizsgálhatta meg azt, hogy vajon kellő felhatalmazás birtokában**

rendelte el a panaszost megvizsgáló orvos a panaszos pszichiátriai osztályon való elhelyezését és benntartását.

V.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy a rendőrség jogalap nélkül korlátozta őt abban, hogy a gyülekezéshez való jogát gyakorolhassa, hiszen őt előállították, testi kényszer alkalmazásával megbilincseltek és elszállították a pszichiátriára.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz és az abból levezethető testi integritáshoz való jogát, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a VIII. cikkében rögzített békés gyülekezéshez, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület először a rendőrség intézkedési kötelezettségét vizsgálta meg, amely kapcsán az alábbi megállapításra jutott.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. §-a szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A rendőrség 2016. június 28-án kezdeményezett intézkedést a K. Múzeumnál, tekintettel arra, hogy egy kordonnal elkerített munkaterületre demonstrálók egy csoportja a biztonsági szolgálat engedélye nélkül bementek, majd az ott tartózkodásukkal és különféle molinók kifeszítésével kívánták nemtetszésüket kifejezni a tervezett kivitelezési munkálatokkal szemben. A rendőrök intézkedésük jogalapjaként arra hivatkoztak, hogy a demonstrálók cselekménye nem felel meg a Gytv. 2. § (3) bekezdésében foglaltaknak, így erre figyelemmel a Gytv. 14. § (1) bekezdés alapján a rendezvényt elkezdték felosztatni, amelynek keretén belül háromszor felszólították az ott tartózkodó személyeket a terület elhagyására, egyben tájékoztatták őket a rendőri intézkedés kikényszeríthető jellegére és a szabálysértési cselekmény (Szabs. tv. 216. § jogszerű rendőri intézkedéssel ellenszegülés) megvalósításának a tényére. Nemcsak a múzeum lábánál tartózkodtak személyek, hanem egyesek az ablakot eltakaró rácsokra felmásztak és egy személy (a panaszos) a múzeum tetejére egy szervizlétrán keresztül mászott fel az intézkedés során és a keményhez láncolta magát. Figyelemmel arra, hogy a panaszos elzárt munkaterületen tartózkodott, így vele szemben is megkezdték az érdemi rendőri cselekményt.

A rendőrség tényelődása szerint a Gytv. 2. § (3) bekezdése biztosította a rendőri fellépéshez szükséges jogalapot, amely alapján a Gytv. 14. § (1) bekezdés alapján azt feloszlatták.

A Gytv. 14. § (1) bekezdése szerint, ha a gyülekezési jog gyakorlása a 2. § (3) bekezdésében foglaltakba ütközik, vagy a rendezvényen a résztvevők fegyveresen, illetőleg felfegyverkezve jelennek meg, továbbá ha bejelentéshez kötött rendezvényt tiltó határozat ellenére tartanak, a rendőrség a rendezvényt feloszlatja.

A Gytv. hivatkozott 2. § (3) bekezdése szerint a gyülekezési jog gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére vonatkozó felhívást, valamint nem járhat mások jogainak és szabadságának a sérelmével.

Az Rtv. 59-60. § szakasza tartalmazza a tömegoszlatás szabályait. Eszerint „59. § (1) Ha a jogellenesen összegyűlt, illetőleg jogellenes magatartást tanúsító tömeg a szétoszlásra irányuló rendőri felszólításnak nem tesz eleget, a rendőrség az e fejezetben szabályozott kényszerítő eszközök alkalmazása mellett a tömeggel szemben a következő eszközt, illetőleg intézkedést alkalmazhatja:

- a) vízágyút,
- b) pirotechnikai eszközt,
- c) ingerlőgázt,
- d) elfogó hálót,
- e) lóháton vagy járműkötelékben végzett kényszeroszlatást.

(2) Az (1) bekezdésben említett eszköz alkalmazására a tömeget előzetesen figyelmeztetni kell.

(3) Tilos a tömeget korlátozni a helyszínről történő eltávozásban.

(4) Tilos a tömegoszlatásra löfegyvert használni.

60. § (1) A csapaterő alkalmazása során a rendőr a csapaterő parancsnokának utasítása szerint köteles eljárni.

(2) A tömeg szétoszlására irányuló csapaterő alkalmazása során a rendőrség a helyszínen lévők egyéni felelősségét nem vizsgálja.”

A rendőri előadás szerint az összegyűlt tömeg feloszlátását 2016. június 28-án 12 óra 45 perc körüli időben kezdték meg és folyamatosan eltávolították a személyeket a lezárt munkaterületről. A panaszossal szemben 16 órakor kezdeményeztek érdemi intézkedést, figyelemmel arra, hogy a helyszínt elhagyva, a múzeum szervizlétráján mászott fel a múzeumra.

Mivel a Gytv. 14. § (3) bekezdése szerint, ha a rendezvényt feloszlatják, a rendezvény résztvevője a feloszlátástól számított tizenöt napon belül pert indíthat a feloszlátás jogellenességének megállapítására, a Testület nem jogosult abban a kérdésben állást foglalni, hogy a feloszlátás jogszerűen történt-e a Gytv. előírásai szerint, hanem csupán a feloszlátás Rtv. szerinti szabályainak érvényesülését vizsgálhatja.

Figyelemmel erre, a Testület csupán megjegyzi, hogy Gytv. szerint a rendezvény feloszlátásának 4 indoka lehet:

- i. ha bejelentéshez kötött rendezvényt tiltó határozat ellenére tartanak;
- ii. a rendezvényen a résztvevők fegyveresen, illetőleg felfegyverkezve jelennek meg;

- iii. gyülekezési jog gyakorlása bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást valósít meg;
- iv. a gyülekezési jog gyakorlása mások jogainak és szabadságának sérelmével jár.

Sem a rendőrség, sem pedig a panaszos nem számolt be a rendezvény feloszlata kapcsán tiltó határozatról, így az i) pont nem szolgáltathatta a rendezvény feloszlata jogalapját. Nyilvánvalóan a ii) pont sem szolgáltathatta a rendezvény feloszlata, hiszen a tényelőadások és a videofelvételek vizsgálata során sem merült fel olyan körülmény, amely ezt alátámasztotta volna. Így a Testület a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a iii) és iv) indok jelen tényállás keretei között megvalósulhatott-e.

a) A iii) feltétel, azaz „a gyülekezési jog gyakorlása bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást valósít meg” – kapcsán a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

A Testület ezen rendelkezésre figyelemmel tehát azt vizsgálta, hogy a helyszínen felmerülhetett-e bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú, vagy annak elkövetésére vonatkozó felhívás.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A Btk. 371. § tilalmazza a rongálás bűncselekményt, amely (1) bekezdése értelmében: „aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el.”

A Testület által kialakított történeti tényállás szerint a demonstráló személyek a kordonok eltávolításával jutottak be az építési területre, ahová molinókat függesztettek ki, az ablakrácsokra felmáskt és a panaszos az épület tetejére is felmáskt, kifüggesztett egy molinót, majd a múzeum kéményére is felmáskt, ahová odaláncolta magát. Ezen cselekmények a Testület álláspontja szerint alkalmasak jogellenes magatartás elkövetésére vonatkozó gyanú keletkeztetésére, így a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett ezen magatartások megszüntetésére. A helyszínen akár még a rongálás bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú is felmerülhetett, hiszen egy állami tulajdonban álló, a nemzet közös érdekét szolgáló építményre helyeztek ki molinókat, függeszkedtek az egyes épületi elemeken, amely továbbfolytatásában a rendőri interakció valószínűleg visszafogta a demonstráló tömeget.

b) A iv) feltétel, azaz „a gyülekezési jog gyakorlása mások jogainak és szabadságának sérelmével jár” – kapcsán a Testület az alábbi megállapításokat tette.

A Testület ekörben hivatkozik a Legfelső Bíróság BH2012.81 számon közzétett eseti döntésére, amely szerint a Gytv. 2. § (3) bekezdésében foglalt és a Gytv. 14. § (1) bekezdésében szereplő „mások jogainak és szabadságának” sérelme nem egy abszolút

korlátozási okot takar, hanem a gyülekezési jog és más alapjog, alapszabadság közötti konfliktus feloldásának lehetőségét teremti meg az arányosság követelményének szem előtt tartásával. Ez azt jelenti, hogy a gyülekezési jog gyakorlása az adott esetben harmadik személyek valamely alapjogát, szabadságát sértheti, de nem eredményezheti ezen alapjog aránytalan sérelmét. E helyütt utal a Testület az Alkotmánybíróság 55/2001. (XI. 29.) AB határozatára, valamint a szükségesség és arányosság követelményének figyelembe vételére.

A gyülekezésben résztvevők egy lezárt munkaterületen tartózkodtak, amelyet azért zártak el az állampolgárok elől, hogy a munkafolyamatokat jelenlétükkel ne zavarják, figyelemmel arra, hogy a váratlan megjelenésükkel nemcsak a saját életüket, testi épségüket, vagy akár vagyonbiztonságukat veszélyeztethették, hanem az ott dolgozók ugyanezen alapvető jogait is. Egy építkezési terület a laikus felek részére számos veszélyforrással jár, így a váratlan megjelenés és ott tartózkodás nemcsak a kivitelezési munkálatok akadályozását, késleltetését valósíthatja meg, hanem olyan alapjogok potenciális sérelmét is előidézheti, amelyek abszolút jogosultság hordozói (pl. élethez való jog).

Fontos, hogy a Gytv. 2. § (3) bekezdése mások jogainak és szabadságának sérelméről, nem pedig korlátozásáról beszél, hiszen a gyülekezési jog gyakorlása sokszor korlátozza mások jogait és szabadságát (pl. a szabad mozgáshoz való jogot), ez ugyanakkor gyakran elkerülhetetlenül szükséges velejárója a gyülekezési jog gyakorlásának.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának az Oya Ataman kontra Törökország ügyben (74552/01 számú ügy) is kifejtett álláspontja, hogy a hatóságoknak bizonyos fokú türelmet, toleranciát kell tanúsítaniuk a békés demonstrációk iránt. A rendőrség oldalán ez azt jelenti, hogy a gyülekezők számára, az arra irányuló felhívás mellett biztosítaniuk kell az adott terület önkéntes elhagyásának a lehetőségét és amennyiben ez nem valósul meg, akkor kell közbelépniük és a Gytv. 14. § (1) bekezdés alapján intézkedni a feloszlítás tárgyában.

A Testület véleménye szerint a panaszos és társai magatartása alkalmas volt a kivitelezési munkálatok megzavarására, amellyel nemcsak saját maguk, hanem a munkások életét, testi épségét és a vagyonbiztonságát is veszélyeztették, valamint a munkások mozgásszabadságát is korlátozhatták, sőt sérthették azzal, hogy olyan területen tartózkodtak és képeztek akadályt, ahová nekik tilalmazott volt a belépés. A rendőrség kellő időt biztosított a terület önkéntes elhagyására, hiszen 13 óra előtt pár perccel kezdték meg a felszólításokat, és mire a panaszost vonták intézkedés alá utolsóként, már 16 óra volt.

Így a fentieket összegezve a Testület álláspontja szerint fennállt a tömegoszlítás alkalmazásának a lehetősége a helyszínen, az intézkedést a rendőrség jogszerűen alkalmazta, ezért nem sérült a panaszosnak a tisztességes eljáráshoz és a békés gyülekezéshez való joga az oszlatás miatt.

2) A Testület ezt követően a panaszos előállítását vizsgálta meg, amelynek kapcsán az alábbi álláspontra jutott.

A panaszossal szemben elsődleges észlelés alapján az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. bekezdés alapján foganatosítottak intézkedést, majd az intézkedés során tapasztaltakra figyelemmel (a panaszos bódult állapotról számolt be a rendőröknek és a rendőrség is észlelte zavart viselkedését, valamint összefüggéstelen beszédét) az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján is indokoltnak tartották az előállítását, amelyet később a felmerült bűncselekményi

gyanúra tekintettel (csekély mennyiségre elkövetett kábítószer birtoklása) az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjával is kiegészítettek az előállításról készült dokumentációkban.

A rendőrség tehát három jogalapot jelölt meg a panaszos előállítása kapcsán, amelyek közül a Testület elsőként az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulatának vizsgálatát folytatta le.

a) Az előállítás Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulat, mint jogalap vizsgálata kapcsán a Testület az alábbi ténymegállapításokat tette.

A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dologt kell visszatartani.

A jogszabályhely értelmezése alapján kijelenthető, hogy az f) pont I. fordulata szerinti esetben az előállításhoz három feltétel együttes megvalósulása szükséges: a) egy jogszerűtlen magatartás, ami felveti a szabálysértés gyanúját, b) meghatározott személyhez vagy személyek csoportjához célzott rendőri felszólítás ezen magatartás abbahagyására; c) ezen jogszerűtlen magatartás továbbfolytatása a felszólítást követően. Bármely feltétel hiánya az előállítás jogszerűtlenségének megállapítását vonja maga után.

A Testület a megjelölt előállítási okra figyelemmel tehát először azt vizsgálta, hogy a konkrét helyzetben felmerült-e valamely szabálysértés elkövetésének olyan szintű gyanúja, amely folytatása esetén elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

Az előállítást megalapozó szabálysértésként a rendőrség a Szabs. tv. 216. § szerinti jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértést jelölte meg. A Szabs. tv. 216. § (1) bekezdése értelmében, aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el.

A Testület az eset kapcsán utal az Rtv. 19. §-ára is, amely a következőképpen rendelkezik: „a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. (2) A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

A fent idézett szabálysértési tényállás (jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség) megvalósulásához tehát – figyelemmel az Rtv. 19. § szabályaira – egyrészt szükséges egy rendőri intézkedés, amely nem nyilvánvalóan jogszerűtlen, másrészt az, hogy ezzel az intézkedéssel szemben valaki ellenszegülést tanúsítson. Utóbbi tényállási elem (az ellenszegülés) megállapításához pedig a Testület álláspontja szerint vagy aktív, tevőleges, az intézkedés céljának ellenszegülő – de a rendőr személyét fizikailag nem támadó – magatartás szükséges, vagy egy intézkedés végrehajtását gátló passzív magatartás, szándékos nem cselekvés.

Számba véve az előállítás jogalapja és a felhívott Szabs. tv. 216. § szerinti szabálysértési tényállás kapcsán a Testület által fentebb rögzített általános követelményeket, a panaszos előállítása akkor lenne jogszerűnek minősíthető, ha

- egy nem nyilvánvalóan jogszerűtlen rendőri intézkedéssel szemben ellenszegülést tanúsított,
- az eljáró rendőrök felszólították ezen ellenszegülő magtartás abbahagyására,
- azonban a panaszos ezt figyelmen kívül hagyva az intézkedéssel szembeni ellenállását fenntartotta.

A Testület fentebb már megállapította, hogy a rendezvényt, amelynek a panaszos tagja volt a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában oszlatta fel, így egy nem nyilvánvalóan jogszerűtlen rendőri intézkedésre került sor a helyszínen. A panaszos az intézkedés során az intézkedés konkrét helyétől eltávolodott, felmászott egy szervizlétrán a K. Múzeumra, ahol egy molinót feszített ki, majd a kéményre mászott és ahhoz bilincselte magát. Ezen magatartási elemek a kért rendőri intézkedés, azaz a terület elhagyásával ellentétes magatartást jelentettek, amely ellenszegülésként értelmezendő, hiszen a panaszos az Rtv. 19. §-ában szabályozott állampolgári kötelezettségének nem tett eleget, nem hagyta el a helyszínt, amelynek olyan nonverbális eszközzel is, mint a kéményhez bilincselés „hangot adott”. A helyszínen a panaszos is megerősítette, hogy sor került a rendőrök részéről a követendő magatartásra vonatkozó felszólításra, sőt vele szemben konkrét felszólításokra is, amelyeknek ő nem engedelmeskedett, a beadványában is kifejezte, hogy sokadjára, de végül a bilincselést bontotta és a kéményről távozott.

Mindezek alapján a Testület vizsgálata során mindhárom konjunktív elemet megvalósulni látta, így a fentiekben kifejtetteket összefoglalva a Testület álláspontja szerint az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulata kellő jogszabályi felhatalmazást biztosított a rendőrség oldalán a panaszos személyi szabadságának a korlátozásához.

Erre tekintettel a Testület megállapította, hogy a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült az előállítása kapcsán.

A Testület az előállítási okok kapcsán jelzi, hogy már ezen előállítási ok is kellő felhatalmazást jelentett a rendőrség oldalán a személyi szabadság korlátozásához, így a többi ok tételes megvalósulását a Testület nem vizsgálta.

b) Mivel ugyanakkor az Rtv. 33. § (2) bekezdése alapján foganatosított előállítások esetén a jogalkotó a rendőr mérlegelési jogkörébe utalja az előállítás szükségességéről a döntést, a Testületnek a jogalap fennállásakor is vizsgálnia kell, hogy az előállítás megfelel-e az arányosság követelményének.

Az Rtv. 15. § (2) bekezdése ugyanis kimondja: több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással jár.

A panaszos előállítására az ügy adatai szerint azért került sor, mert a rendőri felszólításnak nem engedelmeskedett, passzív ellenszegülő magatartást tanúsított, így a rendőrség véleménye szerint a panaszos cselekményével a Szabs. tv. 216. §-ában foglalt szabálysértést valósította meg. A rendőrség a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont alapján előállította és később vele szemben szabálysértési feljelentést is tettek, amely alapján szabálysértési eljárás indult a panaszossal szemben.

A konkrét esetben tehát azt kellett vizsgálni, hogy az adott körülmények között szükség volt-e a panaszos előállítására annak érdekében, hogy a rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülését megtörjék és a szabálysértési eljárás lefolytatását is megkezdhessék.

A Testület álláspontja szerint a panaszos ellenszegülését, a szabálysértés továbbfolytatását más módon nem lehetett megtörni, és nem lehetett másként megakadályozni, mint az előállítás foganatosításával. Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint adott helyen, adott időben nem állt a rendőrség rendelkezésére más, kevésbé jogkorlátozó eszköz az elérni kívánt cél realizálása érdekében, mint az előállítás végrehajtása, **ezért álláspontja szerint az előállítás az Rtv. arányossági követelményének is megfelelt, így az nem sértette a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát.**

c) Az előállítás időtartamának jogszerűsége kapcsán a Testület az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos személyi szabadságát 2016. június 28-án 16 órától 16 óra 50 percig korlátozták, amely során a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés b), c), f) pont I. fordulata alapján előállították, az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálták, az Rtv. 47. §-a szerint testi kényszert alkalmaztak az Rtv. 48. § a) és d) pontok szerinti bilincseléséhez. Amikor a panaszos a földön tartózkodott, akkor a helyszínre megérkező mentő megvizsgálta. A vizsgálat során a mentőápoló indokoltan tartotta a panaszos kórházba szállítását, amelyet 16 óra 20 perckor kezdtek meg és 16 óra 30 perckor meg is érkeztek a kórházba, ahol a panaszost megvizsgáló orvos a panaszos benntartását és pszichiátriai kezelését tartotta indokoltan, így öt 16 óra 50 perckor átadták a pszichiátriának. Ekkor szűnt meg vele szemben az előállítás oka, így a rendőrök a helyszínről távoztak.

A fentiekre tekintettel a panaszos 50 perces előállítása a Testület álláspontja szerint nem tartott indokolatlanul, szükségtelenül és aránytalanul hosszú ideig. **Így a Testület véleménye szerint a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült az előállítás időtartama kapcsán.**

3) A Testület ezt követően a panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszközök használatának megalapozottságát vizsgálta.

a) A rendőrség tényelődása szerint a panaszos a követendő magatartásra irányuló többszöri rendőri felszólítás ellenére is passzívan ellenállt, azaz a múzeum tetején maradt, onnan önként nem volt hajlandó lejönni, sőt oda is bilincselte magát a kéményhez, így a rendőrök felhívták, hogy vele szemben a magatartást kikényszeríthetik. Így a rendőrség előadása alapján az Rtv. 47. § alapján sikerült a panaszost megbilincselni az Rtv. 48. § a) és d) pontjaira figyelemmel a kezeinek előre helyzetbe történő bilincselésével.

Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége nélkül is biztosítható.

Az Rtv. 48. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fentieket a Szolgálati Szabályzat 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) „Bilinc alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdése szerint az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

- a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,
- b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,
- c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

A (3) bekezdés szerint pedig a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

- a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint
- b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (6) bekezdés a) pontja szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, falnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartásra vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

A Testület a történeti tényállás kialakítása során abból indult ki, hogy a panaszos a sokadik rendőri felszólításra bontotta a bilincselését és önként mászott le a kéményről a tetőre, ahol őt a rendőrök várták. Bár a rendelkezésre álló videofelvételen nem láthatók releváns információk a panaszos bilincselésének körülményei kapcsán, mégis mindkét fél egybehangzóan elmondta, hogy a panaszost a rendőrök még a tetőn bilincselték meg testi kényszer alkalmazásával. Azonban ellentmondás mutatkozik a panaszos bódult állapotára utaló tényelődások tekintetében, hiszen míg a rendőrség határozottan állítja, hogy észlelte a panaszos zavart beszédéből és viselkedéséből, hogy valamiféle bódító hatású szer behatása alatt állhat (a panaszos állítólag kifejezetten ezt el is mondta a rendőröknek), addig a panaszos határozottan visszautasítja ezen állítások valóság alapját, hiszen álláspontja szerint teljesen tudatában volt a cselekedeteinek. A Testület külön felhívása ellenére a rendőrség semmilyen orvosi dokumentációt nem bocsátott a Testület rendelkezésére, ezért a bódult állapotra vonatkozó tényelődások közül a panaszos által közölteket fogadta el a Testület a történeti tényállás kialakítása során.

Erre figyelemmel a Testület megállapította a videofelvételen látottak alapján, hogy a panaszos bár felfokozott állapotban volt, azt nem bódító hatású szer okozhatta nála. A panaszos többszöri rendőri felszólítás ellenére önként mászott le a múzeum kéményéről és állt a rendőrség rendelkezésére. Ezt követően bilincselték meg őt az intézkedők az ellenállás megtörése és az önkárosítás megakadályozása érdekében.

A Testület a rendőrség által előadottak tekintetében az önkárosítás lehetőségét nem találta megalapozottnak figyelemmel arra, hogy a panaszos a helyszínen nem hajtott végre olyan cselekményt, amelyből alappal arra lehetett volna következtetni, hogy magában kárt szándékozik tenni. A Testület többször felhívta már a rendőrség figyelmét arra, hogy a bilincselés nem szolgál megelőző jelleget, hiszen az Rtv-ben erre vonatkozóan nem található expressis verbis hivatkozás. Mivel a helyszínen nem tapasztalhattak az intézkedők önkárosításra alkalmas magatartást, így az Rtv. 48. § a) pontja bizonyosan nem képezhetette a bilincshasználat jogalapját. A Testület ismételten, nyomatékkal jelzi, hogy egy cselekmény potenciális bekövetkezésének a lehetősége, távoli veszélye nem adhat okot az emberi méltóságot súlyos mértékben korlátozó kényszerítő eszköz alkalmazásra. **Mindezekre tekintettel a Testület véleménye szerint az Rtv. 48. § a) pontja nem szolgáltatott kellő jogalapot a panaszos bilincseléséhez.**

A Testület ezt követően az Rtv. 48. § d) pontjára, azaz az ellenszegülés megtörésére vonatkozó rendőrségi hivatkozást vizsgálta meg. A Testület a rendelkezésre álló dokumentumokból arra következtetett, hogy a rendőrök az intézkedéskor észlelheték azt, hogy a panaszos ellenszegülést tanúsít. A panaszos ennek aktív módon tett eleget, hiszen felmászott a kéményre, ahhoz láncolta magát, így cselekményével kifejezte, hogy továbbra is a véleményének szeretne hangot adni és nem akar a rendőrök felszólításának eleget tenni, azaz nem akarja a területet elhagyni. [A rendőrök által előadott tények valóság alapját a Testület óvatosan kezelte tekintetben, hiszen a videofelvétel a rendőrök azon állítását is

megcáfolta, amely arra vonatkozott, hogy a panaszos nem önként hagyta el a kéményt.] Azonban a fokozatosság és arányosság elvére tekintettel, miután a panaszos önként lemászott a kéményről szóban fel kellett volna arra öt szólni, hogy másszon le a múzeumról; erre kellő időt és lehetőséget kellett volna a rendőröknek a számára biztosítani. Amennyiben pedig a panaszos mindezek ellenére nem engedelmeskedik a felszólításban foglaltaknak, akkor kellett volna vele szemben testi kényszert alkalmazni és amennyiben az eredményre nem vezetett volna, akkor alkalmazhattak volna vele szemben az Rtv. 48. § d) pontja szerinti jogalappal bilincset. Valószínűleg a felszólítás már önmagában megvalósította volna a jogkövető magatartást, figyelemmel a helyszínen jelen lévő nagyszámú rendőri erőkre. A Testület a jogszabályok által megkövetelt arányosság és fokozatosság elveit nem látta a rendőrök részéről megvalósítottak, erre figyelemmel nem határozhatott másként, minthogy arra az álláspontra helyezkedett, hogy **az Rtv. 48. § d) pontja sem biztosított kellő jogalapot a panaszos bilincseléséhez. Mindezekre tekintettel a Testület a panaszos emberi méltósághoz való jogának a súlyos sérelmét állapította meg a vele szemben alkalmazott bilincs következtében.**

b) A panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer kapcsán a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

A rendőrség tényelődása szerint a panaszossal szemben testi kényszert a kéményről való leszállítása során alkalmaztak, hiszen mivel a panaszos többszöri felszólítás ellenére nem akart a kéményről lejönni, ezért egy tűzoltó darujának segítségével, testi kényszer alkalmazásával hozták le onnan.

A panaszos határozottan visszautasította a rendőrség tényelődásának a valóság alapját, hiszen ő azt adta elő a beadványában, hogy önként távozott a kéményről, vele szemben csak a bilincs során alkalmaztak testi kényszert, amikor kezeit előre helyzetben megbilincselték.

A Testület az általa talált és elemzett videofelvétel alapján a történeti tényállás részeként kezelte azt, hogy a panaszos önként mászott le a kéményről, így a leszállítása kapcsán vele szemben bizonyosan nem alkalmazhattak testi kényszert. A panaszossal szemben bizonyosan a bilincselés során alkalmazhatott a rendőrség testi kényszert. Azonban figyelemmel arra, hogy a Testület az előző alpontban alapjogot súlyosan sértőnek minősítette a panaszos bilincselését, így a vele szemben **a bilincselés során alkalmazott testi kényszer kapcsán a Testület a rész-egész viszonyra tekintettel a panaszos emberi méltósághoz való jogából levezethető testi integritáshoz fűződő alapvető jogának a sérelmét állapította meg.**

VI.

A Testület a vizsgálata során megállapította, hogy a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában kezdeményezett intézkedést és oszlatta fel a demonstrációt, így a Testület megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz és gyülekezéshez fűződő alapvető joga nem sérült a vele szemben kezdeményezett intézkedés miatt. A Testület megállapította, hogy a rendőrség kellő jogalap birtokában korlátozta a panaszos személyi szabadságát, az megfelelt az arányosság követelményének, így a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem szenvedett sérelmet az előállítás foganatosítása kapcsán. A bilincselés kapcsán a Testület úgy határozott, hogy súlyosan sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga, hiszen azt kellő jogszabályi felhatalmazás hiányában, az arányosság és fokozatosság elveinek a megsértésével foganatosította a rendőrség. A bilincselés megvalósítása érdekében alkalmazott testi

kényszer vonatkozásában a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy sérült a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogából levezethető testi integritáshoz fűződő alapvető joga.

V.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2017. február 16.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET